

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) predkladá návrh zákona o štátnej správe v oblasti umelej inteligencie a európskej dátovej regulácie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je implementácia nasledovných nariadení:

1. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 z 30. mája 2022 o európskej správe údajov a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (akt o správe údajov) (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022),
2. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2854 z 13. decembra 2023 o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica (EÚ) 2020/1828 (akt o údajoch) (Ú. v. EÚ L, 2023/2854, 22.12.2023),
3. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii) (Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024) v platnom znení.

Z nariadenia (EÚ) 2022/868 vyplýva najmä požiadavka inštitucionálneho zabezpečenia jednotlivých subjektov, ktoré budú zabezpečovať funkciu jednotného informačného miesta, funkciu orgánu na podporu subjektov verejného sektora, funkciu príslušného orgánu pre služby sprostredkovania údajov a funkciu orgánu pre registráciu uznaných organizácií dátového altruizmu. Implementácia nariadenia (EÚ) 2023/2854 si žiada najmä inštitucionálne zabezpečenie jednotlivých subjektov, ktoré budú zabezpečovať napr. funkciu dátového koordinátora, kontaktného miesta alebo orgánu zabezpečujúceho dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a záväzných ustanovení samotného nariadenia.

V rámci implementácie nariadenia (EÚ) 2024/1689 sa ustanovuje predovšetkým výkon dohľadu nad trhom pri využívaní najmä vysokorizikových systémov AI, určenie príslušných orgánov a precizovanie ich pôsobnosti a postavenia. Dohľad nad trhom je rozdelený medzi ministerstvo investícií a ďalšie orgány verejnej moci. Návrhom zákona sa ďalej ustanovuje najmä základný rámec pre testovanie v oblasti umelej inteligencie, dohľad a pôsobnosť príslušných orgánov aj v oblasti európskej dátovej regulácie, certifikácia orgánov na urovnávanie sporov, podrobnosti o spôsobe realizácie a inštitucionálnom zabezpečení opakovaného použitia chránených údajov podľa nariadenia (EÚ) 2022/868, o službách sprostredkovania údajov a o registri poskytovateľov služby sprostredkovania údajov, ako aj ukladanie sankcií za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predmetných nariadení, resp. súvisiacich ustanovení návrhu zákona.

Zákonom č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je ustanovený ako notifikujúci orgán Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona predstavuje legislatívnu integráciu troch samostatných návrhov zákonov, ktoré boli pôvodne zverejnené na medzirezortné pripomienkové konanie v súlade s čl. 14 ods. 6 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky. Ide o návrh zákona o správe vybraných kategórií údajov verejného sektora a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (LP/2025/380), návrh zákona o organizácii štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2025/401) a návrh zákona, ktorým sa upravujú inštitucionálne, technické a kontrolné požiadavky európskej regulácie údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2025/593).

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania od 27. januára 2026 do 4. februára 2026 ako návrh zákona o umelej inteligencii a európskej dátovej regulácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2026/17) a na rokovanie sa predkladá s rozpormi, ktoré sú uvedené vo vyhlásení predkladateľa o rozporoch.

Návrh zákona bol dňa 17. marca 2026 predmetom Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, ktorá prerušila rokovanie o tomto návrhu zákona a odporučila predkladateľovi návrh zákona dopracovať o jej pripomienky a opätovne ho predložiť na rokovanie.

Nakoľko bola na rokovaní Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky vznesená zásadná požiadavka na prehodnotenie vtedy navrhovaného inštitucionálneho modelu (vytvorenie ostatného ústredného orgánu štátnej správy – Úradu digitálnej integrity) z dôvodu navyšovania nákladov na rozpočtové prostriedky štátu, predkladateľ pôvodný koncept prepracoval, a preto sa v predkladanom finálnom návrhu zákona v celom rozsahu upúšťa od vytvorenia Úradu digitálnej integrity, pričom všetky jeho pôvodné úlohy a kompetencie sa koncentrujú na ministerstve investícií. Tento krok prispeje k výraznejšej úspore rozpočtových prostriedkov štátu, avšak je nevyhnutné podotknúť, že oblasť umelej inteligencie predstavuje najrýchlejšie sa rozvíjajúce odvetvie modernej ekonomiky s enormným technologickým, spoločenským a hospodárskym výtlakom. Tento dynamický vývoj a masívny nástup algoritmických systémov si nevyhnutne vyžadujú proaktívnu úlohu štátu, ktorá nekončí len pri tvorbe legislatívnych rámcov, ale podmieňuje aj systematické finančné krytie zo štátneho rozpočtu. Absencia finančného krytia by mala za následok technologické zaostávanie Slovenskej republiky, stratu konkurencieschopnosti hospodárstva a neschopnosť štátu efektívne chrániť základné práva občanov pred rizikami spojenými s netransparentnými algoritmickými systémami. Správne nastavené, predvídateľné a efektívne regulačné prostredie môže priniesť nové investície zahraničných spoločností. Budovanie kvalitného regulačného prostredia je súťažou medzi členskými štátmi a ten členský štát, ktorý vhodne implementuje povinnosti vyplývajúce z legislatívy Európskej únie, získava konkurenčnú výhodu pri uchádzaní sa o investície digitálnych spoločností, ako aj pri podpore výskumu a vývoja v oblasti digitálnych technológií zo strany súkromného sektora.

Návrh zákona bol dňa 24. augusta 2026 prerokovaný a schválený Hospodárskou a sociálnou radou Slovenskej republiky a dňa 25. augusta 2026 prerokovaný a schválený Legislatívnou radou vlády Slovenskej republiky. Pripomienky boli do návrhu zákona zapracované.